

Ik tel tot tien Toen sprak God deze woorden...

Exodus 20:1

De Tien Woorden van God vormen een belangrijke brontekst van het christelijk geloof. Iedereen heeft er wel eens van gehoord. Voor christenen vormen ze een belangrijke leidraad voor hun leven. In de komende maanden staan deze Tien Woorden centraal in een gezamenlijk leerproces rond discipelschap. Dat leerproces kan niet zonder zelf ook persoonlijk bezig zijn (memoriseren, mediteren) met de Tien Woorden van God. De allereerste stap (in een proces van 'slow preaching') is luisteren naar de korte inleidende zin: 'Toen sprak God deze woorden'.

Toen en nu

De Woorden gaan al ruim 3000 jaar mee met de mensheid. Dat schept allereerst afstand. Het is al lang geleden dat God sprak. De woorden waren primair voor het volk Israël, pas bevrijd uit de slavernij van Egypte. De sfeer waarin de woorden klinken is dreigend: een berg in rook gehuld, donder en bliksem, een geweldig stemgeluid, afstand tussen God en mensen, dreiging van toorn. Toen was dat zo: 'Laat God niet met ons spreken, want dan sterven wij' (Ex. 20:19). Maar geen enkele christen zal de Tien Woorden wil horen zonder dat Christus daartussen is gekomen. De berg van de Bergrede ademt een andere sfeer: nabijheid, liefde, de hemel op aarde, Jezus' genadige aanwezigheid. De wet wordt door hem niet afgeschafte maar vervuld. In Christus krijgen de Tien Woorden een tweede leven: een nieuw leven vol van de Geest.

God sprák

Wij geloven in een God die (niet schrijft maar) spréékt! God is een sprekende God. Zó komen de Tien Woorden naar ons toe. Ze staan niet allereerst in steen gebeiteld (dat is pas in tweede instantie belangrijk) maar komen tot klinken uit Gods mond. De Woorden vormen een scheppingsdaad: 'God zei: "Er moet licht komen," en er was licht' (Gen. 1:3). We hebben ook nu met Gods creatieve spreken te maken: hij schept daar in de woestijn de kaders voor een nieuw leven. Sommigen horen de Tien Woorden niet alleen als Tien Geboden maar ook als Tien Beloften: vervuld in Jezus komen ze door zijn Geest ook in ons

tot vervulling. Bedenk ook: Gód sprak! Hier is de God aan het woord die zoveel wijzer en machtiger en heiliger en liefdevoller is dan wij. Te midden van veel zwakke mensenwoorden (vol eigen ideeën en ideetjes) klinken hier krachtige Godswoorden. Spreken betekent ook: een dialogische relatie. Er zijn aangesprokenen die eerst liefdevol worden aangekeken (2 Kor. 4:6). Want hier spreekt een Vader uit zijn hart.

Tien woorden

De officiële naam is Gods 'Tien Woorden' (Ex. 34:28; Deut. 4,13 en 10,4). Dus de nadruk ligt primair op God die spréékt en pas daarna op God die gebiedt. Christenen zijn geen mensen van een geschreven wet (wetboek) maar van gesproken geboden. De Tien Woorden beginnen ook niet voor niks met 'IK BEN...!' Het eerste wat gezegd wordt is niet een gebod of een verbod maar een belofte.

Tot tien tellen

Is tien niet veel? Het is moeilijk om ze te onthouden. In vergelijking met de 613 geboden en verboden die de Joden uit de Thora hebben opgediept, is tien niet veel. Dat leidt tot een oerwoud van regels en richtlijnen. Als Jezus eens gevraagd wordt wat volgens hem het belangrijkste gebod (van de 613) is, antwoordt hij door twee geboden te geven: 'Heb God lief en je naaste als jezelf' (Mat. 22:37-40).

Onderweg zijn

1. Leer de Tien Woorden kennen en lees ze altijd in verbinding met Jezus en zijn Bergrede voor discipelschap. Alleen in Christus hebben de Tien Woorden een tweede leven.
2. Besef: wij kunnen de geboden niet houden door te proberen ze te houden. Als het om Gods identiteit gaat (IK BEN), dan ook om de onze. Hoe word ik iemand voor wie gehoorzaamheid iets vanzelfsprekends wordt?

'Ik ben die Ik ben'
is uw eeuwige naam.
Onnoembaar aanwezig
deelt U mijn bestaan.
Hoe adembenemend,
ontroerend dichtbij:
uw naam is 'Ik ben',
en 'Ik zal er zijn'.

Om te lezen

Exodus 19:1-25
Exodus 20:1-21
Matteüs 5:1-48
Matteüs 6:1-34
Matteüs 7:1-29

Voor een geloofsgesprek

1. Hoe leg jij een relatie tussen Gods Tien Woorden en discipelschap? Vind je het een logische combinatie?
2. Wat betekent het voor jou dat God sprák? Hoe spreekt hij nu in jouw leven?
3. Hoe kijk jij aan tegen het sfeerverschil tussen de Sinaïberg (heiligheid, donder, afstand) en de berg van Jezus (liefde, nabijheid)?
4. Hoe laat jij je meenemen in het leerproces van discipelschap? Hoe kunnen we elkaar helpen?
5. Praat door over: 'wij kunnen de geboden niet houden door te proberen ze te houden'.
6. Wat zegt God tegen jou? Wat ga je daarmee doen?

Om te bidden

HEER, mijn enig bezit, ik heb beloofd mij te houden aan uw woorden. (Psalm 119:57)

Websites

www.josdouma.nl
www.tijdmetjesus.nl
www.plantagekerk.nl
www.mijnpreekplek.wordpress.com

